

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 1 -tól/-től 9

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása**1.1. Termékazonosító**

CF1

UFI: RDS2-C04Q-000U-9XDM

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai**Az anyag/keverék felhasználása**

Professzionális tisztítószer, ipari felhasználásra

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Társaság:	kolb Cleaning Technology GmbH		
Cím:	Karl-Arnold-Str. 12		
Város:	D-47877 Willich		
Telefon:	+49-2154-947938	Telefax:	+49-2154-947947
E-mail:	info@kolb-ct.com		
Felelős személy:	Christian Linker	Telefon:	+49-2324-97980
E-mail:	christian.linker@kolb-ct.com		
Internet:	www.kolb-ct.com		
Felvilágosítást ad:	Labor/ QS		

1.4. Sürgősségi telefonszám: +49/ (0) 23 24/ 979817 (EU)
+61 4 19 809 805 (Australia)
+1 970 443 9233 (USA)
Schweiz: 145

További információ

Australia:	USA:
kolb Cleaning Technology AP PTY LTD	kolb USA LLC
6/150 Canterbury Road	410 Sunset, Unit C
NSW 2200 Bankstown	80501 Longmont – CO
Phone: +61 2 97900273	Phone 001- 970-532-5100
Mobile +61 4 19 809 805	Mobile: 001- 970-443-9233

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása**2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása**

1272/2008/EK Rendelet

Az elegyet nem sorolták veszélyesnek be az 1272/2008/EK rendelet értelmében.

2.2. Címkézési elemek**2.3. Egyéb veszélyek**

Nem állnak rendelkezésre információk.

3. SZAKASZ: Összetétel/összetevőkre vonatkozó információk**3.2. Keverékek**

CLEANING TECHNOLOGY

Biztonsági adatlap

kolb Cleaning Technology GmbH

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 2 -tól/-től 9

Veszélyes alkotóelemek

CAS-szám	Alkotóelemek			Tömeg részarány
	EK-szám	Indexszám	REACH-szám	
	Osztályozás (1272/2008/EK Rendelet)			
68439-51-0	Alcohols, C12-14, ethoxylated propoxylated			5 - < 15 %
	931-986-9			
	Aquatic Chronic 3; H412			
112-34-5	2-(2-butoxiethoxy)etanol; dietilén-glikol-monobutil-éter			5 - < 15 %
	203-961-6	603-096-00-8		
	Eye Irrit. 2; H319			

A H- és EUH-mondatok szövege: lásd 16. szakasz.

Egyedi koncentrációs határértékek, M-tényezők és becsült akut toxicitási értékek (ATE)

CAS-szám	EK-szám	Alkotóelemek	Tömeg részarány
		Egyedi koncentrációs határértékek, M-tényezők és becsült akut toxicitási értékek (ATE)	
68439-51-0	931-986-9	Alcohols, C12-14, ethoxylated propoxylated	5 - < 15 %
		orális: LD50 = >2000 mg/kg	
112-34-5	203-961-6	2-(2-butoxiethoxy)etanol; dietilén-glikol-monobutil-éter	5 - < 15 %
		dermális: LD50 = 2746 mg/kg; orális: LD50 = 5660 mg/kg	

A tartalomra vonatkozó címkézés az 648/2004/EK rendelet szerint

5 % - < 15 % nem ionos felületaktív anyagok, illatanyagok (Linalool).

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Belélegzés esetén

Gondoskodni kell friss levegőről.

Bőrrel való érintkezés esetén

Bő vízzel lemosni. A szennyezett ruhadarabot le kell vetni és újbóli használat előtt ki kell mosni.

Szembe kerülés esetén

Azonnal óvatosan és alaposan szemzuhannyal vagy vízzel leöblíteni.

Lenyelés esetén

Rögtön a száját kiöblíteni és 1 pohár vizet inni.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Nem állnak rendelkezésre információk.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Tüneti kezelés.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag

Az oltási intézkedéseket a környezethez kell igazítani.

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Nem gyúlékony.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Tűz esetén: A környezeti levegőtől önálló légzésvédő készüléket kell használni.

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 3 -tól/-től 9

További információ

A kontaminált oltóvizet elkülönítve gyűjtse. Ne engedje a csatornába vagy a környezeti vizekbe.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál**6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások****Általános tájékoztató**

Használjon egyéni védőfelszerelést.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Csatornába vagy élővízbe engedni tilos.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai**Tisztításra**

Folyadékkötő anyaggal (homok, kovaföld, savkötő univerzálkötő) felitatni. A felvett anyagot a Hulladékfeldolgozás fejezetnek megfelelően kell kezelni.

Egyéb információk

Folyadékkötő anyaggal (homok, kovaföld, savkötő univerzálkötő) felitatni. A felvett anyagot a Hulladékfeldolgozás fejezetnek megfelelően kell kezelni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Biztonságos kezelés: lásd 7. szakasz

Egyéni védelem: lásd 8. szakasz

Ártalmatlanítás: lásd 13. szakasz

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás**7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések****Biztonságos kezelési útmutatás**

Különleges óvintézkedések nem szükségesek.

Utalások a tűz- és robbanásvédelemhez

Különleges tűzvédelmi óvintézkedések nem szükségesek.

Javaslatokat az általános munkahelyi egészségvédelemre vonatkozóan

A szennyezett ruhadarabot le kell vetni. Szünetek előtt és munkavégzés után, kezet mosni. Enni, inni, dohányozni a munkahelyen nem szabad. A szennyezett ruhadarabot le kell vetni. Szünetek előtt és munkavégzés után, kezet mosni. Használat közben enni, inni nem szabad.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt**Követelmények a tárolással és tárolóedényekkel szemben**

Az edényzet légmentesen lezárva tartandó.

Utasítások az együtt-tárolással kapcsolatban

Különleges óvintézkedések nem szükségesek.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Professzionális tisztítószerek, ipari felhasználásra

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem**8.1. Ellenőrzési paraméterek****Munkahelyi levegőben megengedett ÁK és CK (5/2020 (II.6.) ITM rendelet)**

CAS-szám	Megnevezés	mg/m ³	rost/cm ³	Kategória	Forrás
112-34-5	2-(2-BUTOXIETOXI)ETANOL	67,5		AK-érték	
		101,2		CK-érték	

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 4 -tól/-től 9

8.2. Az expozíció ellenőrzése**Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök****Szem-/arcvédelem**

Szemvédő/arcvédő használata kötelező.

Kézvédelem

Vegyí anyagokkal való tevékenység során csak CE megjelöléssel valamint négy számjegyű ellenőrzési számmal rendelkező vegyszer-védőkesztyűt szabad viselni. A vegyi védőkesztyűket a veszélyes anyagok koncentrációjától és mennyiségétől függően munkakörspecifikusan kell kiválasztani. Speciális felhasználás esetén ajánlatos az egyes védőkesztyűk vegyszerálló tulajdonságait a kesztyű gyártójával tisztázni.

Bőrvédelem

Védőruházatok használata.

A légutak védelme

Nem megfelelő szellőzés esetén légzésvédelem kötelező.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk**

Halmazállapot:	Folyékony
Szín:	színtelen
Szag:	fajlagos
Olvadáspont/fagyáspont:	nincs meghatározva
Forráspont vagy kezdő forráspont és forrásponttartomány:	100 °C
Tűzveszélyesség:	nincs meghatározva
Robbanási határok - alsó:	nincs meghatározva
Robbanási határok - felső:	nincs meghatározva
Lobbanáspont:	> 100 °C
Öngyulladási hőmérséklet:	nincs meghatározva
Bomlási hőmérséklet:	nincs meghatározva
pH-érték (20 °C-on):	10,9
Kinematikus viszkozitás: (20 °C-on)	32 mm ² /s
Vízben való oldhatóság:	könnyen oldható
Oldhatóság egyéb oldószerekben	nincs meghatározva
N-oktanol/víz megoszlási hányados:	nincs meghatározva
Gőznyomás:	nincs meghatározva
Sűrűség (20 °C-on):	1,026 g/cm ³
Relatív gőzsűrűség:	nincs meghatározva

9.2. Egyéb információk**Fizikai veszélyességi osztályokra vonatkozó információk**

Robbanásveszélyes tulajdonságok

A termék nem: Robbanásveszélyes.

Oxidáló tulajdonságok

A termék nem: tűztápláló.

Egyéb biztonsági jellemzők

Párolgási sebesség:

nincs meghatározva

Szilárdanyagtartalom:

nincs meghatározva

További információ

Nem tartozik a 4. § követelményei közé - Rendelet a veszélyes anyagok (GefStoffV)

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 5 -tól/-től 9

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség**10.1. Reakciókészség**

Rendeltetésszerű kezelésnél és raktározásnál veszélyes reakciók nem lépnek föl.

10.2. Kémiai stabilitás

A termék normális környezethőmérsékleti raktározásnál stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Veszélyes reakciók nem ismertek.

10.4. Kerülendő körülmények

nincs

10.5. Nem összeférhető anyagok

Nem állnak rendelkezésre információk.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Veszélyes bomlástermékek nem ismertek.

11. SZAKASZ: Toxikológiai információk**11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott, veszélyességi osztályokra vonatkozó információk****Akut toxicitás**

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

ATEkeverék kiszámolt

ATE (szájon át) > 2000 mg/kg; ATE (bőrön át) > 2000 mg/kg; ATE (belélegzés gőz) > 20 mg/l; ATE (belélegzés por/köd) > 5 mg/l

CAS-szám	Alkotóelemek				
	Expozíciós út	Dózis	Faj	Forrás	Módszer
68439-51-0	Alcohols, C12-14, ethoxylated propoxylated				
	szájon át	LD50 >2000 mg/kg	Ratte		
112-34-5	2-(2-butoxiethoxy)etanol; dietilén-glikol-monobutil-éter				
	szájon át	LD50 5660 mg/kg			
	bőrön át	LD50 2746 mg/kg			

Irritáció és korrozivitás

Bőrmarás/bőrirritáció: A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Szenzibilizáló hatások

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Rákkeltő, mutagén és szaporodásra káros hatások

Csírasejt-mutagenitás: A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Rákkeltő hatás: A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Reprodukciós toxicitás: A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 6 -tól/-től 9

Aspirációs veszély

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

11.2. Egyéb veszélyekkel kapcsolatos információ**Egyéb információk**

Nincsenek egyéb olyan veszélyek, amelyek különleges figyelmet igényelnének.

Egyéb információ

Az elegyet nem sorolták veszélyesnek be az 1272/2008/EK rendelet [CLP] értelmében.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk**12.1. Toxicitás**

A termék nem: Környezetre veszélyes (ökotoxikus).

CAS-szám	Alkotóelemek					
	A vízi környezetre mérgező	Dózis	[h] [d]	Faj	Forrás	Módszer
68439-51-0	Alcohols, C12-14, ethoxylated propoxylated					
	Akut hal toxicitás	LC50 mg/l	>1-10	96 h	Poecilia reticulata (Guppy)	OECD 203
	Akut növekedés gátlási teszt, algán	ErC50 mg/l	>1-10	72 h	Desmodesmus subspicatus (Grünalge)	OECD 201
	Akut toxicitás crustacea	EC50 mg/l	>1-10	48 h	Daphnia magna (Großer Wasserfloh)	OECD 202
112-34-5	2-(2-butoxiethoxy)etanol; dietilén-glikol-monobutil-éter					
	Akut hal toxicitás	LC50 mg/l	1300	96 h		
	Akut növekedés gátlási teszt, algán	ErC50	100 mg/l			
	Akut toxicitás crustacea	EC50	100 mg/l	48 h		

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

A termék ellenőrzése nem történt meg.

CAS-szám	Alkotóelemek			
	Módszer	Érték	d	Forrás
	Értékeléséről			
68439-51-0	Alcohols, C12-14, ethoxylated propoxylated			
		>60%	28	OECD TG 301 B
	easily biodegradable			
		>70%	28	OECD TG 301 A
	easily biodegradable			

12.3. Bioakkumulációs képesség

A termék ellenőrzése nem történt meg.

12.4. A talajban való mobilitás

A termék ellenőrzése nem történt meg.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

Az anyagok a keverékben nem teljesítik a REACH, XIII. melléklete szerinti PBT/vPvB kritériumokat.

A termék ellenőrzése nem történt meg.

12.6. Endokrin károsító tulajdonságok

Ez a termék nem tartalmaz olyan anyagot, amely endokrin károsító tulajdonságokkal rendelkezik a nem célszervezetekre nézve, mivel egyik összetevője sem felel meg a kritériumoknak.

12.7. Egyéb káros hatások

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 7 -tól/-től 9

Nem állnak rendelkezésre információk.

További információ

Csatornába vagy élővízbe engedni tilos. Ne engedje a talajba/földbe kerülni.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok**13.1. Hulladékkezelési módszerek****Hulladékelhelyezési megfontolások**

Csatornába vagy élővízbe engedni tilos. Ne engedje a talajba/földbe kerülni. Ártalmatlanítás a hatósági előírások szerint.

Hulladékbejegyzés - maradékokból/felhasználatlan termékekből származó hulladék

070699 SZERVES KÉMIAI FOLYAMATOKBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK; zsírok, kenőanyagok, szappanok, mosószerek, fertőtlenítőszeres és kozmetikumok előállításából, kiszereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék; közelebbről meg nem határozott hulladék

Szennyezett csomagolás ártalmatlanítása és ajánlott tisztítószeres

A nem szennyezett és maradéktalanul kiürített göngyölegek újrahasznosíthatóak. A szennyezett göngyölegeket az anyaghoz hasonlóan kell kezelni.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk**Szárazföldi szállítás (ADR/RID)****14.1. UN-szám vagy azonosító****szám:****14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő****szállítási megnevezés:****14.3. Szállítási veszélyességi****osztály(ok):****14.4. Csomagolási csoport:**

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak. A szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

A szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Belvízi szállítás (ADN)**14.1. UN-szám vagy azonosító****szám:****14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő****szállítási megnevezés:****14.3. Szállítási veszélyességi****osztály(ok):****14.4. Csomagolási csoport:**

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

A szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Tengeri szállítás (IMDG)**14.1. UN-szám vagy azonosító****szám:****14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő****szállítási megnevezés:****14.3. Szállítási veszélyességi****osztály(ok):****14.4. Csomagolási csoport:**

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

A szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Légi szállítás (ICAO-TI/IATA-DGR)**14.1. UN-szám vagy azonosító****szám:****14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő****szállítási megnevezés:****14.3. Szállítási veszélyességi****osztály(ok):****14.4. Csomagolási csoport:**

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

A szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

Ezen szállítási előírások értelmében nem minősül veszélyes árunak.

CLEANING TECHNOLOGY

kolb Cleaning Technology GmbH

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 8 -tól/-től 9

14.5. Környezeti veszélyek

KÖRNYEZETET VESZÉLYEZTETŐ: Nem

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

Nem állnak rendelkezésre információk.

14.7. Az IMO-szabályok szerinti tengeri ömlesztett szállítás

nem alkalmazható

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk**15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok****A vonatkozó fontosabb EU jogszabályok**

Alkalmazási korlátozások (REACH, XVII. melléklet):

Bejegyzés 55, Bejegyzés 75

A 2010/75/EU irányelv az ipari kibocsátásokról: 0,096 % (0,989 g/l)

A 2004/42/EK irányelv a VOC festékekben és lakkokban: 11,014 % (112,999 g/l)

Adatok az 2012/18/EU irányelv (SEVESO III): Nem vonatkozik rá a 2012/18/EU (SEVESO III)

További utalások648/2004 .számú EK detergensről szóló rendelet. Figyelembe veendő: 850/2004/EC, 79/117/EEC, 689/2008/EC
VOC-érték 9,234 g/L**Nemzeti előírások**

Vízveszélyességi osztály (D): 2 - vízre veszélyes

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

Az ebben a keverékben lévő anyagokhoz nem készültek anyagbiztonsági véleményezések.

16. SZAKASZ: Egyéb információk**Rövidítések és betűszavak**ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route
(European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service

LC50: Lethal concentration, 50%

LD50: Lethal dose, 50%

CLP: Classification, labelling and Packaging

REACH: Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals

GHS: Globally Harmonised System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals

UN: United Nations

DNEL: Derived No Effect Level

DMEL: Derived Minimal Effect Level

PNEC: Predicted No Effect Concentration

ATE: Acute toxicity estimate

LL50: Lethal loading, 50%

EL50: Effect loading, 50%

CLEANING TECHNOLOGY

Biztonsági adatlap

az 1907/2006/EK rendelet szerint

CF1

Felülvizsgálat dátuma: 05.01.2024

Termék kódja: 090618-RM

Oldal 9 -tól/-től 9

EC50: Effective Concentration 50%

ErC50: Effective Concentration 50%, growth rate

NOEC: No Observed Effect Concentration

BCF: Bio-concentration factor

PBT: persistent, bioaccumulative, toxic

vPvB: very persistent, very bioaccumulative

RID: Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail

ADN: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways
(Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures)

EmS: Emergency Schedules

MFAG: Medical First Aid Guide

ICAO: International Civil Aviation Organization

MARPOL: International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships

IBC: Intermediate Bulk Container

VOC: Volatile Organic Compounds

SVHC: Substance of Very High Concern

A rövidítések és a betűszavak vonatkozásában lásd az ECHA: Útmutató a REACH szerinti tájékoztatási követelményekhez és a kémiai biztonsági értékeléshez, R.20-as fejezetét (Fogalmak és rövidítések listája).

A H- és EUH-mondatok szövege (Szám és teljes szöveg)

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

További információk

Az adatok ismereteink mai állására támaszkodnak, viszont nem jelentik bizonyos terméktulajdonságok garanciáját és nem alapoznak meg szerződéses jogviszonyt. Az érvényes törvényeket és előírásokat termékeink felhasználóinak saját felelősségükre kell betartaniuk.

(A veszélyes összetevők adatait a szállító utolsó érvényes biztonsági adatlapjából vettük át.)